

Valvira

Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet omavalvonnan osana myös sosiaalihuollon palveluissa

**Valtakunnallinen Sosiaali- ja terveydenhuollon
omavalvontaseminaari**

Ylitarkastaja Tarja Vainiola

Omavalvontasuunnitelma sivu 9

Terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden hankinta, käytön ohjaus ja huolto

Sosiaalihuollon yksiköissä käytetään paljon erilaisia terveydenhuollon laitteiksi ja tarvikkeiksi luokiteltuja välineitä ja hoitotarvikkeita, joihin liittyvistä käytännöistä säädetään terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (629/2010). Hoitoon käytettäviä laitteita ovat mm. pyörätuolit, rollaattorit, sairaalasängyt, nostolaitteet, verensokeri-, kuume- ja verenpainemittarit, kuulolaitteet, silmälasit.

Valviran määräyksessä 4/2010 annetaan ohjeet terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden aiheuttamista vaaratilanteista tehtävistä ilmoituksista.

Terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot

Vastuuhenkilö (26 §)

”Ammattimaisella käyttäjällä tulee olla vastuuhenkilö, joka vastaa siitä, että käyttäjän toiminnassa noudatetaan tämän lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä”

- Tehtävänä varmistaa terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden turvallinen ja suunnitelmallinen käyttö ja ylläpito

Vastuuhenkilö (26 §)

- Laki ei määrittele
  - Koulutusta tai asemaa
  - Vastuuhenkilöiden määrää
    - Useita vastuuhenkilöitä → toiminnan koordinointi
- Lain vaatimukset kohdistuvat
  - Hoitavaan henkilökuntaan (24 §)
  - Huoltohenkilökuntaan (24 §)
  - Käyttöympäristöön (24 §)
  - Vaaratilanneilmoitusmenettelyyn (25 §)
  - Seurantajärjestelmään (26 §)
- Vastuuhenkilön toimintaa edistää oikeutus antaa tai/ja valvoa organisaatiota **sitovia ohjeita**
  - Yhtenäiset menettelytavat

Vastuuhenkilön tehtävänkuvaa (24 §)

- Varmistaa, että organisaatiolla on menettelyt, joilla ***varmistetaan ja todennetaan laitekoulutusten*** toteutuminen ja käytön osaaminen
  - Laitteiden moninaisuus → ammattitutkinnon perusteella osattavat asiat
  - Kriittisiä kohtia
    - uusi laite
    - uusi henkilökunta
    - lyhytaikaiset sijaiset
    - kotiin/potilaille luovutetut laitteet
  - Osaamisen todentaminen – laitepassi, henkilökohtainen koulutuskortti, jokin muu menetelmä

Potilasnostin

Asukasta nostettiin siirrettävällä pussinostimella suihkutuolista vuoteeseen. Asukas nostettiin nostimella ja siirrettiin vuoteen ylle, jolloin nosturi ei toiminut ja asukas jäi roikkumaan nosturin varaan.

Selitys: käyttäjät eivät osanneet käyttää hätälaskutoimintoa

Turvattava käyttöohjeiden saatavuus

Vastuuhenkilön tehtävänkuvaa (24 §)

- Varmistaa, että organisaatiolla on menettelyt ***valmistajan ohjeistuksen mukaisten*** määräaikaishuoltojen ja kalibrointien totuttamiseksi
  - Hankintavaiheessa hyvä huomioida
  - Edellytys
    - laitteen turvalliselle käytölle
    - luotettaville mittatuloksille
    - vastuun säilymiselle valmistajalla
- ***Käyttöpaikan soveltuvuus*** laitteen turvalliselle käytölle
  - Kotiin luovutettavat laitteet
    - suojamaadoitetut laitteet

Toimenpidevalaisinta käytetty, kun potilaasta otettu koepala. Lamppu asetettu mahdollisimman kauas potilaasta. Silti koepalan oton jälkeen potilaalle tullut syvä palovamma.

Selitys: Kyseessä yli 20-vuotta vanha laite, jonka vikaantumisen on huomattu, mutta ei korjattu.

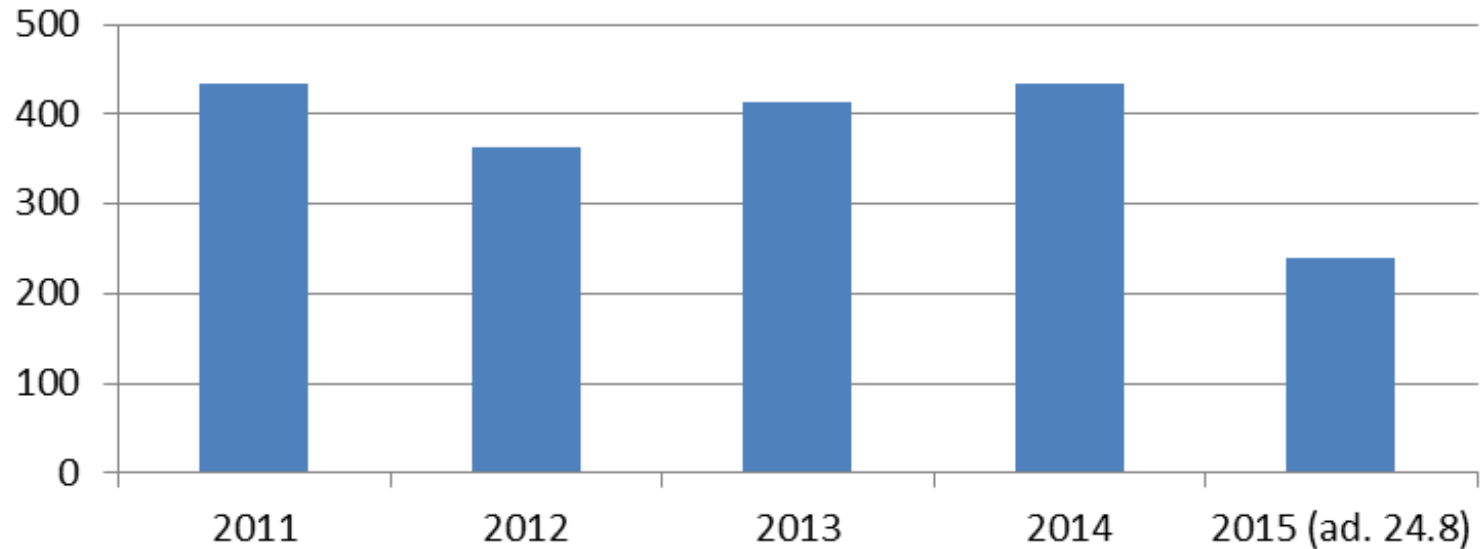
Laitteiden käyttöiän arviointi

Valvira

Valmistajien korjaavien toimenpiteiden ja takaisinvetöjen määrä

Valmistajien vaatimat korjaavat toimenpiteet Field Safety Corrective Action (FSCA)

URGENT FIELD SAFETY NOTICE
DISTRIBUTORS

Commercial name: Niko-Fix™ Securement Device

ISSUE DATE: 4 November 2014
REF No: NF-92M

LOT No: 159427, 159428, 159439, 162484, 170512,
170513, 171653, 173971.

FSCA ID: 2014-02

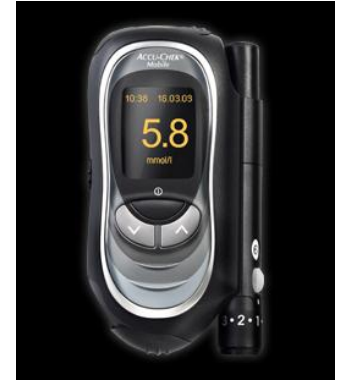
Type of action: Recall – Return of Product to Manufacturer

Customers should be aware the listed Lots of Niko-Fix™ Securement Device are NOT sterile. Customers should stop using products with the listed lot numbers.

Kenelle turvallisuustiedot lähetetään, miten tieto vaadituista toimenpiteistä tavoittaa asianosaiset, miten varmistetaan toimenpiteiden toteutus.

Field Safety Corrective Action (FSCA)

Roche Diabetes Care on päättänyt parantaa Accu-Chek® Mobile –järjestelmän koulutusta ja käsittelyohjeita, koska potilasturvallisuus on meille tärkein asia (28.5.2014).

Ammattihenkilön tehtävät korjaavien toimenpiteiden toteuttamiseksi

1. Varmistaa, että asiakkaasi ovat tietoisia pakkauksen sisällä olevasta uudesta koulutusmateriaalista.
2. Varmistaa, että asiakkaasi ymmärtävät kuinka heidän tulisi käyttää Accu-Chek® Mobilea

Seurantajärjestelmä (26 §)

- Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköllä ....., **tulee olla seurantajärjestelmä** laitteiden ja niiden käytön turvallisuuden varmistamiseksi
- Seurantajärjestelmään kirjataan
  - 1) jäljitettävyyden edellyttämät tiedot
  - 2) laitteen käytön yhteydessä syntyneisiin vaaratilanteisiin liittyvät tiedot
  - 3) tiedot, jotka osoittavat, että ammattimainen käyttäjä on huolehtinut 24 § :ssä säädetyistä velvoitteista.
- Seurantajärjestelmä ≠ tietojärjestelmä

Seurantajärjestelmä (26 §)

1) jäljitettävyyden edellyttämät tiedot

- Edellyttäneet
  - laitteet yksilöivän tunnuksen
    - Valmistajan laitetunniste tai itse muodostama
  - laiterekisterin (myös mekaaniset laitteet)
  - kertakäyttötuotteiden valmistuserän tunniste
  - Kotiin luovutetut laitteet

2) laitteen käytön yhteydessä syntyneisiin vaaratilanteisiin liittyvät tiedot

- Laitteen ja tapahtuneen vaaratilanteen yhdistäminen

Seurantajärjestelmä (26 §)

3) tiedot, jotka osoittavat, että ammattimainen käyttäjä on huolehtinut 24 § :ssä säädetyistä velvoitteista

- Organisaation/vastuuhenkilön laatima ohjeistus ja toiminnan dokumentointi

Valvira

Kiitos mielenkiinnosta Kysymyksiä?